

“สอบตัวเอง”

ปัจจุบันนี้ เรื่องการสอบเป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นที่สุดเกี่ยวกับคนทุกเพศ ทุกวัย ถึงกับมีผู้พูดกันว่า “ชีวิตช่างเต็มไปด้วยการสอบ”

เริ่มเข้าโรงเรียน ก็ต้องมีการสอบคัดเลือกก่อนแล้ว เพื่อรับเด็กให้เข้าเรียนตามจำนวนจำกัด พอเป็นนักเรียนแล้วก็ต้องสอบกันเป็นประจำ ทั้งสอบซ่อม สอบเลื่อนชั้น พ้นจากการเล่าเรียนจะทำงาน ก็ต้องสอบแข่งขันกันอีก ทำงานแล้วจะเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ ก็ต้องมีการสอบชิงกัน แข่งกันต่อไปไม่สิ้นสุด ชีวิตช่างเต็มไปด้วยการสอบเช่นนี้

ยังมีการสอบอีกอย่างหนึ่งซึ่งควรสอบกันทุกคน แต่คนที่ต้องสอบกลับไม่สนใจและไม่เห็นว่าเป็นความสำคัญ แล้วมองข้ามไปเสีย การสอบที่ว่านี้คือ “สอบตัวเอง”

การสอบตัวเอง ได้แก่มั่นตรวจตราและให้คะแนนความประพฤติตนเอง เพื่อให้รู้ว่าตน ดี - ชั่ว ประการใด โดยคิดค้นหาความดีของตนซึ่งไว้ทางหนึ่ง ค้นหาความชั่วซึ่งไว้อีกทางหนึ่ง แล้วคำนวณน้ำหนักว่าดีมากกว่าชั่ว หรือชั่วมากกว่าดี ถ้าน้ำหนักข้างดีเหนือกว่าข้างชั่ว เรียกว่า “สอบได้” แต่ถ้าน้ำหนักข้างชั่วมากกว่าข้างดี เรียกว่า “สอบตก”

เมื่อสอบได้ ก็ไปได้ ไปไหนกัน ? ไปเป็นคนอีกก็ได้ ไปสวรรค์ก็ได้ ไปเป็นอินทร์ก็ได้ เป็นพรหมก็ได้ และยังไปเป็นอะไรก็ได้อีกหลายอย่าง แต่หากสอบไม่ได้ ก็ไม่ได้ไปในที่ดี หรือในทางดี ต้องไปนรก ไปอบาย ไปเป็นพวกกำเนิดที่ต่ำช้า เลวทรามต่อไปอย่างแน่นอน

จะสอบอะไรก็สอบเถิด แต่อย่าลืมสอบตัวเอง ผู้ที่หมั่นสอบตัวเองเสมอๆ ย่อมมีประโยชน์มากมายมหาศาล อย่างต่ำๆที่จะได้ทันตาเห็นก็คือ “จะมีผู้รับรอง..... ความเป็นมนุษย์ของตนได้อย่างน่าภาคภูมิใจ”

อตุตา หิ ปรมํ ปิโย

ตนเทียว เป็นที่รักอย่างยิ่ง

“สัวโร” บรรณาการท่าน ธ ม.ค.๕๔